

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

FONDATOR:
ION S. CODREANU
Avocat

DIRECTOR:
DEM. I. DOBRESCU
Primarul Municipiului București

COMITETUL DE REDACȚIE:

Traian Alexandrescu, Decanul Baroului de Ilfov; **Alexandru Cerban**, Profesor Universitar, Avocat; **Iosef G. Cohen** Consilier la Consiliul Legislativ, Avocat; **Gr. Conduratu**, Avocat; **N. Jac Constantinescu**, Președinte la C. de Apel București; **E. Cristoforeanu**, Dr. în Drept dela Roma, Avocat; **René Demogue**, Profesor la Facultatea de Drept din Paris; **Vintilă Dongoroz**, Conferențiar universitar, Membru în Consiliul de disciplină al Baroului Ilfov; **D. Gălășescu-Pyk**, Profesor Universitar, Avocat; **Alfred Juvara**, Profesor Universitar, Avocat; **Ștefan Laday**, Președinte la Consiliu legislativ; **I. Gr. Perieșeanu**, Directorul Bibliotecii Marilor Procese, Avocat; **Emil Ștan Rappaport**, Consilier la Curtea de Casație din Varșovia; **C. Sipsom**, Profesor Universitar; **C. A. Stoeanovici**, Conf. univ., Membru al Consiliului Legislativ; **Gr. L. Trancu-Iași**, fost Ministru, Avocat; **Petre Vasilescu**, Profesor Universitar; **Al. Velescu**, Dr. în Drept, Avocat, **Albert Vahl**, Profesor la Facultatea de Drept din Paris.

SECRETAR DE REDACȚIE:

E. C. Decusară, Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticeii Judiciare

Intrucât nu mai avem relațiuni cu librăria „Cartea Românească” Centrala și sucursalele ei din provincie, toate legile și cărțile juridice din Editura „Curierul Judiciar”, se găsesc la celelalte librării din localitate.

Din cauza vacanței Paștelor, numărul viitor va apare cu data de Duminică 15 Mai 1932

S U M A R

— *Cronica pe luna Aprilie 1932*, de Gr. L. Trancu-Iași, fost ministru al muncii;

— *Tot în jurul unei jurisprudențe în materie de asigurare*, de D. G. Maxim, fost președinte la Curtea de Apel București;

— *Observațiuni asupra proiectului de lege al Monopolului pânzării spirtului și băuturilor, spirtoare și a taxelor de consumație pe băuturile monopolizate*, de Emil Pușcariu, jude-președinte Trib. Cluj;

— *Pe marginea legii timbrului*, de Al. Lesviodax, jude-ajutor București;

JURISPRUDENȚE:

— *Înalta Curte de Casație și justiție s. I: Zoe Rioșeanu și alții cu G. Netter*. (Coproprietate. Locațiune consimțită de toți coproprietarii. Unul din ei poate singur cere rezilierea locațiunii. Nu este nevoie de consimțământul celorlalți).

Idem secția III: *Onica Tănase cu Ministerul de Interne*. (Stat. Chemarea în justiție prin ministerul respectiv. Valabilitate. Art. 10 din legea p. org. ministerelor. Gardian public. Angajament semnat. Stabilitate pe temeiul angajamentului. Expirare. Menținerea în serviciu fără angajament. Pierderea stabilității. Art. 112 l. p. org. poliției generale a Statului;

— Trib. Ilfov s. III: *Alfred Einhorn și alții cu Ministerul de Finanțe*. (Autoritate de lucru judecat din civil asupra penalului. Când există? Legea Vămlor. Judecata din fiscal nu are autoritate asupra penalului. Art. 222 legea vămilor).

CRONICA PE LUNA APRILIE

Aprilie !

„În jocul dragostei April
„Din două guri făcea o floare!”

Mărginită între 1 Aprilie, ziua păcălelei și 1 Mai, ziua muncii, a nădejdei și, anul acesta, a... învierii, luna Aprilie a coprins toată gama de nuanțe, dela frig aspru la zile de vară.

Și dacă n'am putut constata profuziune în verdele și albul cașilor, profuziunea hârtiei întrebuințată în facerea proiectelor de legi ne-a consolată de lipsa nevinovatelor „flori albe de cireși”!

Una din legile bune:

Drepturile civile ale femeilor. — Ceeace Camera n'a binevoit să acorde femeilor, în urma propunerii mele, în timpul iernii, s'a grăbit să le ofere imediat ce-a venit primăvara.

Nu voiu căuta să explic gestul acesta prin metoda psihanalitică a lui Freud.

Dar, îmi pare bine c'am obținut ca femeile să fie scoase din rândul copiilor și a nebunilor, din punct de vedere al dreptului civil și în acelaș timp m'am dovedit profet „adevărat”.

La finele articolului, pe care l'am publicat la începutul anului în *Curierul Judiciar*, după amânarea proiectului întocmit de mine, spuneam:

„Am credința că se vor acorda drepturi civile femeilor înainte de modificarea codului civil”.

Și așa a fost.

Femeile măritate au dobândit egalitate juridică cu bărbații.

Cauza, care a făcut pe Romani să nu dea drepturi civile femeilor, a fost „propter imbecilitatem sexus”.

Condiția juridică a femeii s'a transmis de la Romani din generație în generație, deși cauza a dispărut încetul cu încetul.

Nu numai atât, dar mintea feminină a devenit așa de abilă, încât ea întrece pe cei mai iscusiți excroci.

Imaginație! — D-na Hanau a reușit prin răspândirea unor știri false, să provoace scăderi la bursă, în favoarea unei bănci cu care era în relații.

Un exemplu de un extraordinar rafinament în excrocherie, l'a dat acum câteva săptămâni, o doamnă la Viena.

S'a dus la un psihanalist și i s'a plâns că bărbatul ei suferă de o manie: că i s'au furat niște bijuterii, și are de multe ori accese de furie din cauza acesteia.

Medicul a invitat doamna să vie cu bărbatul ei, și să aibă grija să-i lase singuri; dar să se retrage în mod discret.

După această consultație, Doamna se duce la un bijutier, se recomandă soția psihanalistului, își alege o bijuterie foarte scumpă și cere să fie însoțită de un funcționar până acasă, ca să aibă și părerea bărbatului ei.

Bijutierul e de acord.

Când doamna ajunge cu funcționarul la medic, după ce-l avertizează de sosirea bărbatului ei, pleacă fără să fie văzută de funcționar.

După puțină așteptare e invitat în cabinet.

Doctorul începe o conversație banală, ca să-și dea seama de starea pacientului.

Funcționarul dă semne de neliniște, și în sfârșit, întreabă pe medic ce părere are despre bijuterie.

Crezând că-i momentul oportun să înceapă tratamentul, medicul îi spune:

— Domnule, te rog să-ți scoți din cap ideea bijuteriilor. E o obsesie, pe care trebuie s'o alungi.

Și-l pune să povestească evenimentele mai importante din copilăria lui.

Metoda psihanalitică nu-l liniștește, însă, pe funcționar. El sare de pe scaun, pretinde să i se dea bijuteria, țipă, urlă, amenința cu poliția.

Doctorul îl pune în cămașă de forță, îi face dus rece și-l bagă într-o celulă.

Abia când bijutierul a cerut informații asupra funcționarului său, s'a lămurit afacerea.

Technica legislativă. — Parlamentul a fost în luna aceasta o adevărată uzină de legi. Într-una din zile a figurat pe ordinea de zi 70 proiecte. Multe din legi, votate în mod pripit, sunt absolut inutile. „Ele poartă în ele înșile rațiunea neaplicării lor”.

Roguin, în „Observațiile sale asupra codificării legilor civile”, spune că din cauza proastei redactări și a nepreciziei legilor, lumea nu le mai respectă și s'a obișnuit să nu mai vadă în dreptul promulgat, norma pozitivă și supremă a vieții”.

Se pare că nu mai există nimic pe lumea aceasta, care să nu poată fi legiferat, „electorul vede în lege un mijloc de a se satisface toate nevoile, aleșul un mijloc de a mulțumi pe alegător”.

„Dacă nu practicăm încă Statul-Providență, concepția Legii-Providență s'a instalat definitiv în creierul mulțimii”, spune d-l Alex. Angelescu în lucrarea sa „Technique législative”.

Guvernul când prezintă o lege să gândește numai la fond, forma o lasă în grija parlamentului; de aici mulțimea de amendamente, care de multe ori distrug proiectele, chiar când se întâmplă să fie bune.

Rebusuri legislative. — Când sunt prea multe ședințe pe zi, ca deputații să nu suferă de pe urma oboselii, la care sunt supuși, Guvernul cu o grijă părintească, le oferă câte o distracție.

În ziua de 16 April s'a dat Camerii să deslege un rebus, numit legea No. 261 A.

Supunem și cetitorilor deslegarea lui și oferim un premiu celui care va reuși (amănunte se vor cere de la d-l I. Codreanu, redactorul revistei).

Iată rebusul: Un singur articol.

„Aliniatul 12 al art. 1 și aliniatul final al art. 2 din legea pentru înființarea unui impozit excepțional pe salariile funcționarilor particulari și pe tantie-me, se înlocuiesc cu următorul text:

„Impozitul calculat, cum se arată mai sus, nu poate coborî venitul unei tranșe sub venitul net al tranșei, care o precede, mărit cu 100”.

* * *

Recordul modificărilor. — După ultima concepție legislativă, se pare că o lege se face nu în vederea aplicării — asta ar fi mai greu — ci în vederea unor repetate și nesfârșite modificări.

Legea pentru organizarea Casei de Economie, Credit și Ajutor a magistraților, votată în sesiunea aceasta, prin lunile Decembrie sau Ianuarie, se modifică, după vreo trei luni dela promulgarea ei. Cum se poate schimba o situație în acest domeniu, așa de repede, care să ceară o modificare atât de grabnică?

Ori modificaera este inutilă, ori legea a fost astfel întocmită încât aplicarea ei ar fi produs mai multe nedreptăți, decât existau înaintea ei. În ultimele zile, s'a propus și Camera a votat schimbarea textelor unei legi admise de Cameră și Senat dar... nepromulgată încă.

„Spiritul legiuitorului”. — De multe ori se evoacă dela bara justiției, spiritul legiuitorului și avocații caută să pătrundă până în cele mai ascunse intenții

ale autorului legii și să-i ghicească raționamentul ascuns și motivele de ordin general, care au dus la introducerea cutărui sau cutărui cuvânt într'un articol oarecare.

Ce diferență între felul cum e respectată legea în parlament, acolo unde se face, și în sala de ședință a tribunalelor, acolo unde se aplică! Domnilor colegi! Știți care este spiritul legiuitorului?

Pumnul de bile al deputatului majoritar !

* * *

Trecutul „ideal”! — Totdeauna ceea ce a fost ni se pare mai frumos decât ceea ce este. Când se aude în parlament vreun dialog nu tocmai „parlamentar” sau când un deputat face aluzii nepermise la părinții cuiva, cu toții începem a regreta amar-nic vremurile de altă dată, când în parlamentul românesc vorbeau Marghiloman, Lahovary, Titu Maiorescu, etc. Este o simplă iluzie a timpului. Cetiți „Schizele parlamentare” ale lui Stahl!

La un congres al partidului conservator, la care au luat parte numai fruntași, și care a avut loc în anul 1915, i s'a strigat lui Filipescu: huo! rușine! lui Lahovary: catâr, caraghios, zaharisit, beltea! iar alții au fost onorați cu câte o invitație la balamuc.

Desigur că nu trebuie să urmăim „învățămintele istoriei” și să adăugăm și aceste expresii la vocabularul destul de bogat al parlamentarilor actuali.

Dar am ținut să atrag atenția că nu trebuie să ne închipuim că înaintașii noștri au fost niște sfinți, și să ne descurajăm fiindcă noi nu suntem. În caz când năravul de a idealiza trecutul nu va putea fi lecuit, n'avem nici un motiv să ne plângem.

La rândul nostru, vom fi și noi considerați, de generația care va veni după noi, ca niște sfinți, până se va găsi un al doilea Stahl, să le spue cum vorbiam noi deputații din când în când.

Pedeapsa cu moartea.— În lipsă de procese... juridice, avocații se ocupă cu procese literare. „Tribuna liberă” și-a început activitatea cu discuțiunea asupra pedepsei cu moartea, la care a luat parte colegul Aznavorian, precum și colegii Mora, Toma Dragu, Weissmann, etc.

Eu m'am pronunțat contra pedepsii cu moartea și am examinat două laturi ale problemei: cauzele crimei și eficacitatea pedepsei cu moartea.

Crimele se înmulțesc în raport cu mărirea prețului pâinii.

La Tonkin, când recolta de orez este slabă, apar bandele de pirai.

Foamea este cel mai rău sfātuitor. Omul, care suferă de foame nu mai este stăpân pe facultățile sale; e într'o stare patologică și capabil să comită orice act anti-social.

Nu trebuie să ne gândim la reformele instituțiilor judiciare și penitenciare, ci trebuie să încercăm ameliorarea raporturilor economice și morale dintre in-

divizi, care vor duce sigur la împuținarea crimelor.

Este nevoie de o mai dreaptă repartitie a bogățiilor.

„Cu cât mișcarea bogățiilor va fi mai regulată și mai constantă, cu atât crima va fi mai puțin frecventă” scrie André Lorulot, în volumul său „Crime et Société”.

În ce privește eficacitatea pedepsei cu moartea, s'a constatat, că ea nu are nici un efect moralizator, ci din contra este un puternic excitant.

S'au văzut indivizi, cari înainte de a comite o crimă, s'au dus la o execuție capitală, ca să-și dea seama de riscurile, la care se expuneau și cari apoi au ucis.

Valles, judecător de instrucție, la o anchetă făcută de Henri Massoneau, a răspuns:

„Ghilotina înfricoșează atât de puțin pe viitorii asasini, încât s'a observat că toți criminalii au văzut câte o execuție capitală înainte de a comite crima”.

Stârpiți foamea, cel mai perfid complice al crimei și nu vor mai fi criminali!

Și atunci nu se va mai discuta nici contra, nici pentru pedeapsa cu moartea.

Dar am fost și sunt pentru pedeapsa cu moartea, la... cei ce fură banul public. A titre d'exemple.

Asanarea datoriilor agricole. — Proiectul discutat de luni de zile, și care a suferit multe și felurite schimbări la față, a devenit în fine, lege.

Asanarea datoriilor agricole se face cu atâtea sacrificii și constituționale și bănești, încât doresc din tot sufletul ca să aibă efectul așteptat.

Dar trebuie să constat, cu regret, că legea conversiunii, așa cum se prezintă, este insuficientă. Ea nu va putea da rezultate bune pentru economia țării, decât atunci când se vor asana toate datoriile, adică și cele urbane.

Până atunci mă tem ca viața economică să nu stagneze, întocmai cum s'ar opri o roată, din care s'a tăiat o parte.

Desființarea falimentului.—Tocmai când studiam partea a II-a din „Falimentul” de Prof. Eftimie Antonescu, în care am găsit pusă la punct întreaga problemă, *lichidarea judiciară*, care există în Franța încă din anul 1889, s'a introdus și la noi.

Prietenul meu, d-l D. G. Maxim, într'un documentat articol publicat în „Universul” a făcut interesante observațiuni asupra lichidării.

Orice comerciant va putea să ceară Tribunalului lichidarea comerțului său, sub supravegherea unei comisii de creditori și Tribunalul este obligat să admită cererea, cu o singură excepție, atunci când petiționarul este vinovat de bancrută frauduloasă.

Legea prezintă unele avantagii față de instituția falimentului, dar depinde în mare parte de buna credință și moralitatea comerciantului.

Vom avea dar: concordat preventiv, lichidare judiciară și faliment căci... falimentul nu se desființează în întregime. Vor fi declarați faliti, cei vino-vați de bancrută frauduloasă și cari nu vor putea beneficia de lichidare judiciară. După proiect trebuiau întâi condamnați pentru bancrută frauduloasă și apoi declarați în faliment.

Așa dar, vom mai avea „faliții noștri”!

„Codul de procedură penală” de Const. Rătescu și Pavelescu. După procedura penală adnotată și după manualul curților cu juri, a apărut a treia parte din procedura penală, cuprinzând articolele 404—603.

Lucrarea d-lui C. Rătescu, președintele Inaltei Curți de Casație, secția a II-a și a d-lui Pavelescu, este de o amploare puțin obișnuită, admirabil sistematizată și conține bogate adnotații din doctrina română și franceză precum și jurisprudența la zi a Inaltei Curți.

Nimic nu este mai sugestiv pentru un jurist de cât cetirea unui șir de jurisprudențe, privitoare la aceeași dispoziție legală, date dealungul anilor. Nicăeri nu se plasticizează mai bine drumul șerpuitor, pe care-l face mintea omenească pentru găsirea adevărului, adică a nuanțelor celor mai fine, care să corespundă cu cât mai multă exactitate logicii lucrurilor.

Cântărire exactă a dreptății, așa cum a fost fixată de oameni, corectarea în limita posibilității, a ezitărilor și erorilor ei, interpretarea ei în sensul cât mai uman, iată misiunea magistratului.

Și când magistratul, pentru săvârșirea misiunii sale, adună din noianul deciziilor de zeci de ani, interpretările ce pot aduce lumină și mai multă în domeniul juridic, omagiile noastre, ale avocaților, le sunt de drept câștigate.

Copilul lui Lindbergh. — Prestigiu și autoritatea de care se bucură puterea judecătorească în Europa, e ceva necunoscut pentru cei cari trăiesc dincolo de Oceanul Atlantic. Acolo gangsterii își bat joc de judecători și învinge cine e mai tare. Domnește o anarhie, pe care noi, cu mentalitatea noastră, nu ni-o putem imagina.

Chiar Hoover a declarat că „este nedemn ca un om liber să fie silit să tremure pentru el și ai lui în casa sa și pe stradă”.

A recunoscut, prin urmare nesiguranța în care își duc viața americanii. Gangsterii și-au făcut o adevărată industrie din răpirea oamenilor. N’a fost cruțat nici Lindbergh. I s’a furat copilul, care nu împlinise încă 18 luni.

Răpirile se pot număra cu sutele. Și toate rămân nepedepsite. Un simplu fapt divers ne poate spune mai mult decât cele mai savante tratate de sociologie și istorie.

Monopolul alcoolului. — Regimul alcoolului este mai mult o problemă socială și de igienă, decât o sursă de venituri pentru Stat.

Statistica ne spune că 90% din crime s’au comis în stare de beție.

Dar, în afară de exemplele frapante ale statistice, se mișcă printre noi ași numiți „copii de Duminică”, concepuți după un mic chef sau cinstirea unui cumătru.

Consumat în doze mari sau mici, alcoolul este o otravă, un narcotic, care distruge organismul, otrăvește sângele și prepară terenul pentru tuberculoză, arterio-scleroză, paralizie generală, etc.

Vandervelde, căutând secretul, care-i face pe oameni să bea, ajunge la concluzia că există în sufletul fiecăruia dorința unei „euforii” a unei perfecte mulțumiri, pe care numai alcoolul o poate da unor anumiți oameni.

Dar trece repede, pe când urmările ei sunt grozave și constante.

Acesta fiind adevărul asupra alcoolului, mă așteptam ca guvernul, să vie cu o lege ca să înfrâneze consumarea lui.

Din contra, legea așa cum este alcătuită, stimulează alcoolismul, din interes fiscal.

Pentru a astupa un gol momentan al bugetului, guvernul periclitează sănătatea generațiilor viitoare.

Sunt deficite care se acoperă dela an la an... cele materiale. Deficitele morale apasă însă decenii asupra urmașilor.

Celula No. 13. — Când ascultăm în sala de ședințe a tribunalelor corecționale, pronunțarea unei pedepse la închisoare, câți din noi își dau seama perfect ce însemnează această pedeapsă?

Este izolarea completă de viață și chiar dacă pedeapsa e scurtă, individul este pierdut pentru societate, dar mai ales pentru el.

Inchisoarea corecțională, în loc de a fi corecțională, e o școală pentru învățatul tuturor rălelor.

Se întâmplă, uneori, ca un om cinstit, să fie din eroare condamnat.

Inchisoarea face din el un criminal sau un hoț.

Și atunci, avem situația paradoxală: în loc ca închisoarea să corijeze pe un răufăcător, ea face dintr’un om cinstit un infractor.

Chiar dacă un condamnat a avut destulă rezistență morală și a scăpat neatins sufletește, când se liberează, îl demoralizează societatea: și-l trimite înapoi în celulă.

E un adevăr ce l’am desprins atât din „Memoriile din Casa Morților” a lui Dostoiewski, cât și din volumul apărut de curând al d-lui Mircea Damian.

Am să citez următorul pasagiu din „Celula No. 13”, unde e descrisă în mod sugestiv starea sufletească

tească a unui liberat din închisoare și felul cum e tratat de societate:

„Acum încerc o senzație de cumplită singurătate. Parcă m'ași afla în mijlocul unui pustiu. Mă uit împrejur: nu văd pe nimeni. Mă uit în sus: văd cerul dușmănos și rece. N'am ce să mănânc și unde să mă culc... N'am cui să mă rog și n'am pe cine să fiestem. Dar în sfârșit, curaj! Am două brațe viguroase. Inchiisoarea nu m'a sleit încă. Pot să muncesc și, — cine știe? — viața îmi va dărui poate, zile, mai luminoase...

— Domnule, dă-mi ceva de lucru, te rog. M'am liberat din închisoare, și...

— Pleacă de-aici (sau așa ceva).

— Oh, oh, domnule, eu te rog frumos și d-ta mă insultă...

— Cară-te de aici! vrei să mă jefuești, ai?!”

Aniversarea republicii spaniole. — În ziua de 14 a lunii s'a împlinit un an de când, în urma unei liniștite revoluții, Spania a înscris următorul articol în Constituția ei:

Articolo 1. — „Espania es una República democrática de trabajadores de toda clase, que se organiza en régimen de Libertad y de Justicia”.

Muncitorii tuturor claselor organizați pe teme de justiție și libertate!

Alegerea prezidențială din Germania.—40.000.000 de oameni au fost din nou chemați, după balotajul din Martie, să-și dea votul pentru viitorul prezident al Germaniei.

Lupta s'a dat, în definitiv, între bătrânul Mareșal Hindenburg, care reprezintă politica de echilibru și „frumosul” Adolf Hitler, care visează să întemeieze al III-lea imperiu, cu ajutorul detașamentelor sale militare.

Cele 19.000.000 de voturi, care l'au menținut pe Hindenburg în scaunul său de prezident, au menținut în același timp și pacea europeană.

În situația economică a Germaniei, care a început să prezinte simptomele falimentului, după cum afirmă financiarul Michael Farbmán, alegerea lui Hitler ar fi însemnat grăbirea unei prăbușiri.

Confederația dunăreană. — Conferința adunată la Londra, din inițiativa lui Tardieu pentru constituirea unei confederații dunărene, compusă din România, Cehoslovacia, Jugoslavia, Austria și Ungaria, a eșuat.

S'a opus Anglia, care alături de Germania și Italia, vede în această confederație dorința Franței de a-și asigura supremația asupra Europei.

Divergențele de interese între statele dunărene fiind prea mari, nu se vede o posibilitate de asociație între ele.

Dușmanii confederației văd astfel efectele unei confederații în caz când s'ar putea realiza:

Tările mici antante: România, Jugoslavia și Cehoslovacia, ar domina uniunea dunăreană, în care Austria și Ungaria ar fi silită să asculte.

Franța ar obliga confederația să evolueze în orbita sa și ar obliga Austria să renunțe la visul Anschluss-ului, iar Ungaria ar fi silită să rupă legăturile de amicitie cu Italia.

Proprietatea literară.— Nici o proprietate nu este atât de strâns legată de proprietarul ei ca aceea literară. Literatura face parte din însuși sufletul autorului. Ea este o materializare a sentimentelor sale și dacă e silit s'o vândă e fiindcă nu are alt mijloc de existență. Desigur că există și literatură scrisă anume pentru alții, pentru toată lumea.

Dar eu n'ași putea să mi-l închipui pe Eminescu venind cu manuscrisul subsuoară să-l vândă unui editor. Poezia, dacă nu e scrisă pentru tine însuși, e scrisă pentru un singur suflet în afară de al tău.

Dar nu despre aceste gingașe relații între poet și opera sa s'a ocupat proiectul de lege din inițiativă parlamentară, pentru asigurarea proprietății literare.

Ci de relația dintre autor și editor, care-și împart în două părți egale valoarea lucrării. Cota de 50% care aparține autorului nu poate fi urmărită de nici un creditor al editorului.

În urma avizului nefavorabil al Consiliului legislativ, proiectul n'a devenit lege.

Arta de a fi candidat. — Mi-aduc aminte de o glumă. Ce diferență este între un candidat și un ales?

„Un candidat c'est un monsieur qui s'affiche, un élu c'est un monsieur qui s'enfiche!”

În editura Fayard et Co. din Paris un coleg al nostru „un ancien Ministre” publică o amuzantă carte: „Tu seras député ou l'art, d'être candidat”. Toate detaliile cu privire la carnetele electorale, vizitele la domiciliu, întruniri, imprimare, automobilele electorale, relațiunile zilnice cu electorii, etc sunt arătate.

La un moment dat autorul se întreabă de ce din 612 deputați sunt 133 de avocați? Pentru că publicitatea electorală făcută în jurul unui avocat contribuie la dezvoltarea profesiei sale: *le faire savoir féconde le savoir et le savoir-faire.*

Nevoia de a se ocupa de toate problemele, de a poseda o cultură generală de a asimila între chestiunile, de a le expune cu claritate și cu elocvență se impune și la Palatul de justiție și la Palatul dela Patriarhie !

E curios! Nu e adunare la care, proporțional, să se vorbească mai puțin decât la adunările avocaților. Ei

deparazitează — ca să întrebuițez un termen la modă — conversația sau discursul de tot ce e străin de subiect.

Chiar zborurile politice, ei au un fel aparte de a le explica. Dar apropo:

Subsecretarul aerului. — Pentru că vorbeam de aviație politică, trebuie să arăt că prin legea din Aprilie vom avea un subsecretariat de Stat al aerului.

Cod al aerului nu avem încă, avioane pentru apărarea țării nu....

Avem însă subsecretariat cu cabinet, cu director, cu șefi, automobile, etc.

Ne dăm... aere!

„Lămuriri!” — Ceream lămuriri Ministerului de justiție asupra situației extra-legale a unei bănci.

Ministrul de justiție îmi răspunde: Lămuririle vi s'au dat de d-l Ministru de finanțe! Dar d-l Ministru de finanțe nu mi-a dat nici una. Am povestit atunci dela tribună următoarea întâmplare:

Pe când Curtea de Apel din Galați îndeplinea funcția de Curte cu jurați pentru Dobrogea apăram împreună cu d-l Al. Gussi pe un primar dintr'o comună din jud. Constanța, care făcuse mai multe atrocități. Nimic de spus în fapt!

Gussi, la bară, perorează:

„Nu voi intra în fapte. Ele vă vor fi expuse de colegul meu”.

La rândul meu, iau cuvântul și spun:

„După cum așa de luminos v'a expus faptele colegul meu Gussi etc”!

Avocații. — Toți se ridică împotriva lor și totuși... Era în 1927. La procesul Manoilescu, inginer urmărit de regretatul Ion I. C. Brătianu, inginer, în fața consiliului de război, pentru a mai împrăstia atmosfera în care se desfășura procesul, am făcut următoarea epigramă:

*Când inginerii conduc țara
Și-n planuri ei sunt încurcați,
Să scoată barca la liman
Trebuie..... o sută de avocați!*

Și tot atunci, când Președintele, un dl. colonel, întreba pe un martor, ce e partid de dreapta și de stânga, consiliul „nefiind ținut” să știe, am răspuns eu:

*— Ce este dreapta, ce e stânga
Întreabă un colonel bătrân
Și explicația e veche:
E ăl cu paie, ăl cu fân!*

Vin Paștile! — Niciodată ajunul sărbătorilor n'a prins lumea mai necăjită ca acum. Trebuie oamenii să se mute înainte de Paști, negustorii chiriași cari așteptau cu nerăbdare „săptămâna mare” ca să mai vândă ceva, trebuie să-și ia bagajele, să plece.

Aniversarea răstignirii și calvarul Mântuitorului

sunt simțite mai mult azi ca oricând de întreaga lume creștină.

Oamenilor necăjiți cari vin la mine și unora pe cari nu-i pot ajuta în deseserarea lor le spun: „*Toate ca toate, dar să cauți să nu înnebunești, căci întreținerea unui nebun costă mai scump decât aceea a unui om sănătos!*”

Aceasta este rețeta de care mulți trebuie să se folosească în depresiunea de azi.

Și totuși... Învierea e sărbătoare triumfului vieții asupra morții. Acest adevăr ni-l arată crucea de pe cupolele catedralelor și ni-l confirmă într'un unanimitate „amin” crucile de pe mormintele cele mai modeste.

„*Triumful vieții asupra morții!*” Iată simbolul acestor sărbători.

Zilele de astăzi sunt prăznuirea suferințelor Mântuitorului nostru pentru a putea repetă și în anul acesta, cum de două mii de ani încoace — după zile de durere — se repetă:

— *Christos a înviat!*

GR. L. TRANCU-IAȘI.

TOT IN JURUL UNEI JURISPRUDENȚE IN MATERIE DE ASIGURARE

Depozitarul de benzină, care nu păstrează benzina, conform procedeele moderne, trebuie să ramburseze vecinilor săi supra-prima de asigurare contra incendiului ce aceștia au trebuit să plătească din această cauză?

Trebuie să aducem omagiu conducătorilor acestui ziar juridic, care deschide pe larg coloanele sale în interesul discuțiunii chestiunilor juridice. Sunt, în realitate unele controverse, dar cele de mai multe ori controversa este numai aparentă și soluțiunea justă reiese imediat ce îndepărțăm premisele greșite, ce aduc ca rezultat argumente inutile și soluțiuni contrare echității.

În cazul ce ne preocupă, doi tineri și studiosi juriști au pornit discuțiune asupra soluțiunei unei recente deciziuni a Curții de casație franceză, care a confirmat deciziunea Curții de apel din Nancy.

Prin această ultimă deciziune Curtea de apel găsim în culpă pe un depozitar de benzină pentru că, contrar regulamentelor ce sunt în vigoare și la noi, a depozitat materii inflamabile, în mod primitiv, fără a uza de rezervoare și izolator, mărinde astfel riscul de incendiu pentru vecini, l'a condamnat să plătească unui vecin, drept daune, suma la care acest din urmă a fost îndatorat să achite societății de asigurare drept spor de primă, făcându-l deci răspunzător pe depozitar de această urcare a primei de asigurare.

D-l Elias Grunberg, avocat din Iași, comentând zisele deciziuni, le aprobă, susținând că soluțiunea dată este perfect juridică (1).

1) *Jurisprudența Generală*, no. 30, din 1 Octombrie 1931, pag. 1130, unde este menționată decizia Cas. franceze, adnotată de d. Elias Grunberg, „L'exploitant, spune Casația, ayant négligé les precautions qu'il y avait lieu de prendre pour en prévenir les inconvenients, a causé aux voisins un préjudice excédant la mesure des obligations ordinaires du voisinage”. Este interesant studiul d-lui Grunberg asupra acestei delicate chestiuni. Se vede că tribunalele române nu

Cu totul alta este părerea d-lui Căpitănescu, laureat al facultății de drept din Paris, care prin o serie de argumente, ce ni se par nefundate, critică zisa soluțiune a instanțelor franceze, pretinzând că reclamantul, asiguratul, n'a făcut proba unui prejudiciu actual și cert, că se confundă consecințele actului delictuos al depozitarului cu consecințele contractului de asigurare făcut de reclamant, că depozitarul nu este nici cauza, nici motivul contractului de asigurare, și, pe această temă, conchide că depozitarul nu poate fi obligat a suporta vreo condamnățiune, așa că în definitiv soluțiunea ziselor instanțe franceze nu este juridică (2).

Chiar după o succintă examinare a criticei d-lui Căpitănescu, mi se pare că critica d-sale nu poate fi privită ca justă. Ne vom încerca, cu slabele noastre cunoștințe, să dovedim temeinicia celor ce afirmăm.

În debaterile judiciare constatarea faptelor este scopul stăruinței părților prigonitoare, și deci și acela al cercetării judecătorilor, pentru că faptele constituiesc izvorul din care decurge dreptul. Numai lămurindu-ne precis asupra faptelor putem ajunge la o adevărată soluțiune a dreptului. În același mod și pentru același motiv și criticul sau oricare interpret al unei hotărâri judiciare, trebuie să aibă în vedere în mod exact faptele ce decurg în specia ce îi preocupă; și, desigur, dacă aceste fapte nu vor fi privite așa cum se prezintă, dacă se va porni dela o premiză greșită, care n'a fost susținută nici de litiganți și nici nu rezultă din contextul hotărârei, urmează negreșit că și soluțiunea criticului va fi departe de adevăr.

Aceste spuse, ne permitem a crede că distinsul critic al ziselor decizii franceze s'a sprijinit pe o premiză ce n'a fost în vederea părților sau a judecătorilor. Faptele ni se par în totul simple. Asiguratul a susținut, în stabilirea dreptului său, și a dovedit cu suficiență „că a fost obligat să plătească supra-primă, ca consecință directă a sporului de risc, motivat de împrejurarea culpei depozitarului, prin faptul defectuoasei instalațiuni, și că această instalațiune este cauza daunei sale, căci dacă n'ar fi fost așezată în rele condițiuni n'ar fi fost nevoit să plătească supra-primă. Nici un moment asiguratul nu și-a bazat dreptul său, așa precum susține criticul, pe un prejudiciu eventual sau pe o primejdie de incendiu.

În cazul nostru, este indiferent natura contractului de asigurare, dacă o persoană este sau nu constrânsă a efectua un asemenea contract. Acest act este în libera voință a oricărei persoane, și nimeni nu poate fi împiedicat de a-l contracta atât timp cât nu aduce vătămare altuia. Cu ce drept depozitarul discută în principiu acest act? Înțelegem să i se spună asiguratului că supra-primă este exagerată, că este inexistentă. Chestie de dovadă.

În stabilirea tezei contrare, criticul pretinde că în cazul nostru nu este nici un raport între culpă și daune, că nici nu există daună, căci n'a existat incendiu. Nu rămâne îndoială că judecătorul trebuie să stabilească raportul de cauzalitate între culpă și daună. Din acest punct de vedere, este cert că dacă între ele n'ar fi nici un raport; dacă prejudiciul ar avea loc ca efect al unei cauze cu totul independente de actul săvârșit, nu poate fi vorba de daune.

În interesul lămuririi chestiunii suntem nevoiți a repeta același lucru, de care depinde necontestat adevărata soluțiune. Asiguratul n'a cerut daune bazat pe un eventual incendiu, pentru primejdia care n'a sosit. El își bazează dauna

s'au pronunțat în cauză, căci d-sa invoacă numai jurisprudența franceză.

2) *Curierul Judiciar*, no. 15 din 10 Aprilie 1932, pag. 230, „În jurul unei jurisprudențe a Casafiei franceze”, articol al d-lui *George Căpitănescu*.

pe faptul generator de prejudiciu al depozitarului, care prin o instalațiune defectuoasă a provocat zisa daună, consistând în plusul de primă pe care a trebuit să-l plătească societății de asigurare, și care n'ar fi avut loc în lipsa faptului incriminat. Nu se poate deci pretinde că n'ar exista raport de cauzalitate între zisa instalațiune defectuoasă și plusul de primă. „Raportul de cauzalitate, spun d-nii Planiol și Ripert, între culpă și daună, există numai când se poate afirma că în lipsa faptului incriminat dauna nu s'ar fi produs” (3). Și, este cert, că societatea n'ar fi pretins supra-primă asiguratului, în lipsa zisei instalațiuni defectuoase.

De asemeni nu ni se pare logică susținerea că odată ce asiguratul a consimțit să plătească supra-primă, riscul nu mai există pentru el, căci a voit să fie garantat pentru acest risc. Am spus că este eroare a se crede că asiguratul pretinde dela depozitar repararea unui risc. O atare reparare ar putea să o ceară dela societatea de asigurare, dacă întâmplător ar avea loc sinistrul; dela depozitar pretinde numai reparația daunelor, rezultate prin supra-primă. Asiguratul n'a consimțit de loc la quasi-delictul depozitarului, așa precum se pretinde; n'a renunțat la nici o reparație. Nu pot fi admise renunțări la drepturi trase din considerațiuni implicite și impuse prin deducțiuni forțate. În orice caz, trebuiesc împrejurări grave, precise, și capabile de a nu lăsa nici o îndoială asupra adevăratei intențiuni a renunțătorului. Atare împrejurări lipsesc.

S'a invocat apoi, ca argument final, situațiunea ingrată în care s'ar afla depozitarul, care, la un moment dat, s'ar vedea condamnat să plătească supra-primă și daunele eventuale suferite de asigurat în urma incendiului, în cazul când societatea de asigurare, subrogată în drepturile asiguratului, i-ar cere achitarea lor.

Cum se poate deci susține, adaugă d. critic, că un contract intervenit între terți, să servească drept măsură a responsabilității depozitarului? Neapărat că concluziunile la care se ajunge, pornesc dela premiza ce n'a fost nici odată în intențiunea asiguratului și pe care îndeajuns am combătut-o.

El a cerut daune, bazat pe faptul relei instalațiuni și de aci decurg două serii de consecințe în favoarea sa:

a) În primul loc, am arătat că asiguratul poate să ceară depozitarului drept daune echivalentul plății supra-primei. Și, din acest punct de vedere este de notat că clauzele contractului de asigurare în ce privește cuantumul supra-primei, servesc ca normă în stabilirea acestei cote, iar nu ca fundament al zisei daune. Astfel, nimic nu împiedică pe depozitar ca să discute cuantumul supra-primei și să stabilească că este exagerată sau chiar inexistentă. N'o poate însă contesta în principiu, așa după cum se susține în teza contrară.

b) În al doilea loc, este de făcut o deosebire. Raportul dintre asigurat și depozitar au drept cauzalitate, precum am arătat, dauna din rea instalație și ca rezultat sporul primei. Raportul dintre societate și depozitar au drept cauzalitate daunele în urma unui eventual incendiu, produs tot în urma defectului instalării. Este deci foarte natural ca depozitarul să suporte ambele daune, pentru că, prin culpa sa, s'a pus în situațiunea de a aduce ambele prejudicii. Nu poate fi dar vorba de îmbogățire fără cauză. Suportarea plății plusului de primă și a riscului din incendiu, nu poate fi privită atât de bizar, căci și în alte cazuri poate avea loc aceeași urmare. Dacă se dovedește că sinistrul a luat naștere din culpa asiguratului, dânsul care a plătit

3) *Planiol et Ripert*, „Droit civil français” VI, obligations 1930, no. 538, pag. 738.

prima și supra-prima va suporta aceleași ambe daune și a primei și a riscului de incendiu.

Soluțiunea Inaltei Curți franceze, ca și a instanței de fond, sunt deci juridice și conforme unei constante doctrine, după care raportul de cauzalitate dintre culpă și daune, trebuie înțeles în mod larg. Consecințele tezei ce combatem sunt inacceptabile și contrare echității.

DIMITRIE G. MAXIM

Fost președinte la Curtea de Apel

OBSERVAȚIUNI ASUPRA PROECTULUI DE LEGE AL MONOPOLULUI VÂNZĂREI SPIRITULUI ȘI BĂUTURILOR SPIRTOASE ȘI A TAXELOR DE CONSUMAȚIE PE BĂUTURILE NEMONOPOLIZATE

Acest proiect de lege vine la timp pentru a curmă o politică dezastruoasă dusă în materie de alcool în țara noastră dela anul 1927 încoace, care a făcut să scadă în mod vertiginos veniturile fiscoului din taxele de spirit dela 1.652.630.922 lei, cât au fost în anul 1927, la 35.200.000 lei realizate pe anul 1931, din cauza taxelor mari la care a fost impus spiritul industrial de 110 lei pe litru, în disproporție cu taxele pentru spiritul de vin de 33 lei pe litru, a defectuoasei economii a legilor din 1927 și 1930 în această materie a lipsei de control serios la fabricarea și vânzarea spiritului și de sancțiuni eficiente pentru fraudatori, situațiune care a făcut ca fraudele cu spirit netaxat să ia proporții considerabile, sustrăgând întregul venit ce ar fi trebuit să-l încaseze statul din taxele fiscale stabilite.

În vreme ce la noi în decursul anilor 1927—1931 veniturile fiscoului au scăzut în proporțiile arătate, deși alcoolismul s'a menținut pe aceeași scară ca în trecut, datorită consumului spiritului fabricat și vândut prin eludarea taxelor fiscale atât de fabricile mari de spirit, unde fraudă a fost organizată în stil mare, cât și de cazanele țărănești, care pe deasupra produc rachii de o calitate inferioară, prost distilate și rafinate, vătămătoare sănătății. — în Polonia, o țară cu organizația de stat creată după războiu, veniturile spiritului și băuturilor spirtoase, ca beneficiu al monopolului de vânzare existent acolo, cresc progresiv dela trei miliarde zloți în 1925 la 7,5 miliarde zloți în anul 1929.

Din experiența câștigată în urma instruirii fraudelor cu spirit netaxat dela zece fabrici de spirit din Ardeal ca judecător de instrucție, pe baza cercetărilor noastre fiind aplicate până în prezent 616.00.000 lei amenzi fiscale acestor fabrici de organele competente, cred că sunt de făcut câteva observații critice asupra proiectului referitoare la prevenirea fraudelor și la aplicarea sancțiunilor în caz de comiterea lor și privind în special tehnica juridică a dispozițiilor din proiectul de lege al monopolului vânzării spiritului, consacrate acestor capitole, care ar putea fi ținute în seamă de legiuitor cu prilejul discuțiunii acestui proiect de lege în Parlament.

Proiectul în discuțiune, de o redactare juridică superioară legilor în materia spiritului din 1927 și 1930, având dispozițiuni de ordin tehnic complete și adequate materiei legiferate, care învederează că întocmitorii proiectului sunt profund cunoscători ai problemei alcoolului din țara noastră, are ca principiu de bază monopolizarea vânzării spiritului, producția acestuia rămânând însă sub regimul liber comercial. De sigur că un regim integral al monopolizării în această materie, ar fi rezolvat întreaga problemă a alcoolului în condițiunile cele mai favorabile intereselor de igienă publică, fiscale și sociale, dar în condițiunile economice actuale, aceasta este mai dificil de realizat, din lipsa de capitaluri disponibile, rămânând ca deziderat pentru un viitor apropiat. Prin

crearea monopolului vânzării alcoolului, statul instituindu-se în organ de vânzare a mărfurilor produse, se desființează în mod implicit regimul taxelor fiscale pe vânzarea spiritului, care a dat rezultate atât de dezastruoase pentru visteria publică.

Sub noul regim al monopolului, statul va cumpără pentru depozitele sale proprii sau concesionate, în mod direct spiritul produs în fabrici, exploatate de fabricanți, care obțin o anumită cotă de producție, aceasta urmând să fixeze potrivit art. 49—51 și 58 lit. a și b din proiect, prețul de cost al spiritului, care îl primește fabricantul și prețul de vânzare al spiritului, care îl încasează statul, constituind beneficiul său.

Cum însă prețul de vânzare al spiritului va trebui să fie ridicat, pentru a satisface în primul rând interesele fiscale, acesta fiind scopul primordial al monopolizării spiritului și în același timp pentru a nu întinde plaga socială a alcoolismului, spiritul netrebuind să fie prea accesibil ca preț consumatorilor sub formă de băuturi spirtoase, aceasta va crea în mod inevitabil, o mare disproporție între prețul de cost al spiritului plătit de stat fabricanților și prețul de vânzare al acestuia, care va face pe fabricanți să se gândească la câștiguri ilicite, prin vânzarea spiritului în mod fraudulos din fabrică, cu un preț inferior prețului de monopol.

Frauda fiind deci rentabilă și sub regimul de monopolizare a spiritului, ca în trecut, sub regimul taxelor fiscale ridicate, urmează ca atenția legiuitorului să se îndrepte în special asupra măsurilor cât mai complete de prevenirea fraudelor și a sancțiunilor celor mai severe pentru fraudele săvârșite.

Intrucât regimul spiritului de până acum a creat o întreagă clasă de fabricanți fraudatori, în special la fabricile de spirit din Ardeal puternic organizați și specializați în comiterea fraudelor, care sunt gata să le reînceapă din nou, cu aceeași metodă și ingeniozitate ca în trecut, ar fi imoral ca aceștia să redobândească dreptul de a fabrica spirit ca proprietari sau arendași de fabrici de spirit și sub noul regim al spiritului.

De aceea credem că ar fi necesar ca la art. 25 din proiect, care prevede că „spiritul industrial se produce în fabricile existente exploatate de proprietari sau de arendași” să se introducă o dispoziție prin „care se exceptează dela autorizarea de funcționare a fabricilor, proprietarii și arendașii și nu este permisă arendarea fabricelor de spirit acelor persoane, cari au suferit condamnări definitive fiscale sau penale, pentru contravențiuni sau infracțiuni la legile spiritului din 1927 și 1930, în ultimii 5 ani până la promulgarea legii și prin care se suspendă dreptul de a obține menționata autorizare pentru fabricanții proprietari sau arendași și nu este permisă arendarea fabricilor de spirit a acelor persoane, față de care sunt în curs procese de contravenție la legile spiritului din 1927 și 1930 până ce va interveni o hotărâre definitivă în cauză.

La art. 28 din proiect, dispozițiunea care prevede pentru fabricanții de spirit obligațiunea „de a face cunoscut Administrației Monopolului, cine vor fi conducătorii tehnici și cei administrativi ai fabricilor și înlocuitorilor”, ar trebui completată cu aceea că fabricanții sunt datori să facă cunoscut și numele tuturor lucrătorilor folosiți pentru lucrările de fabricarea spiritului, precum și orice schimbare care ar interveni în acest personal, — dat fiind faptul că s'a constatat cum că fabricanții fraudatori au utilizat în comiterea fraudelor cu spirit netaxat lucrători aduși înadins din toate colțurile țării, fără a anunța vre-unei autorități domiciliul lor, pentruca odată concediați, să ducă cu ei secretul fraudelor și să fie aproape imposibilă dovedirea fraudelor, prin mărțuria acestora.

La art. 29 din proiect ar fi necesar ca prevederea prin care fabricanții de spirt sunt obligați „să pună la dispoziția Monopolului biroul și locuința necesară personalului respectiv, în condițiunile prevăzute în regulament” să fie completată cu prevederea ca locuința necesară personalului de control să fie pusă la dispoziție în cuprinsul îngrădit al fabricii — deoarece s’au văzut cazuri când fabricantul fraudator, sub diferite pretexte, i-a dat agentului de control al fabricii locuința în afara fabricii, de multe ori la distanțe apreciabile de fabrică, făcând iluzoriu un control permanent din partea acestuia asupra operațiunilor de fabricare a spirtului în fabrică, în special în cursul nopții.

Dispozițiunile speciale din art. 82 și 83 din proiect, prin care deși se prevede închisoarea corecțională pentru infracțiunile prevăzute de aceste texte, totuși se lasă la facultatea Direcțiunii Generale a Monopolului trimiterea în judecată corecțională a infractorilor, precum și dispozițiunea generală din art. 98, care deasemenea lasă la aprecierea menționatei Direcțiuni trimiterea infractorilor înaintea instanței penale, ori de câte ori în afară de amenda fiscală, articolele din proiect prevăd și închisoarea corecțională, sunt criticabile sub raportul principiilor generale de drept, căci poate da loc la arbitrar și la abuzuri din partea Direcțiunii Generale a Monopolului. Această critică întemeiată o face și Consiliul legislativ prin avizul dat la proiectul de lege în discuțiune. Ar trebui deci ca trimiterea în judecată penală a infractorilor să fie obligatorie, căci din moment ce o lege prevede sancționarea anumitor fapte ca infracțiuni penale pedepsite cu închisoarea corecțională, deci ca delict, urmărirea acestor infracțiuni este de ordine publică și nu se poate renunța la această urmărire prin transacțiuni private.

În art. 96 din proiect, care enumeră organele competente a constată contravențiunile prevăzute de această lege, ar fi necesar să se facă distincția între contravențiunile propriu zise, pedepsite cu amenzi civile, întrucât proiectul nu prevede transformarea lor în închisoare în caz de insolvabilitate și infracțiunile penale pedepsite de lege ca infracțiuni-delict, cu închisoarea corecțională și să se prevadă că, cu descoperirea și urmărirea acestora se pot sesiza în cauză, conform procedurii de drept comun, procurorul și judecătorul de instrucțiune competent.

Aceasta ar fi o garanție serioasă că nu se vor mai repeta fraudele cu spirtul, cu îndrăzneala din trecut, dat fiind teama fraudatorilor, de organele de urmărire penală în discuțiune și că în caz când totuși se vor mai comite fraude, aceste organe de poliție judiciară, cu mijloacele lor complete de constatare a infracțiunilor și cu autoritatea lor recunoscută, vor putea descoperi în mod integral fraudele comise, alunând în mod metodic probele de vinovăție contra fraudatorilor.

Astfel s’ar tranșa prin lege o controversă dăunătoare ordinii publice, născută sub imperiul legilor anterioare a spirtului, dacă procurorul și judecătorul de instrucțiune au competența de a instrumenta în cauză pentru constatarea infracțiunilor penale la aceste legi și noul regim al monopolului de stat al vânzării spirtului, ar avea o garanție mai mult, că în afară de organele de control speciale instituite prin lege, cum este garda financiară și agenția monopolului și ai Ministerului de Finanțe, sunt gata să vegheze la împiedecarea fraudelor și la înfrângerea lor în caz când s’ar comite cele mai autorizate organe, a păzi avutul public, de încercările temerare ale fraudatorilor de a fi frustat statul în drepturile sale pecuniare — procurorul și judecătorul de instrucțiune.

EMIL PUȘCARIU
Judecător-Președinte
Trib. Cluj

5 Aprilie, 1932.

Pe marginea legii timbrului

Legea pentru modificarea unor articole din legea timbrului, promulgată la 1 Ianuarie 1932, conține unele dispozițiuni susceptibile de interpretări diferite. Reținem dintre ele numai pe acelea cupruse în noul paragraf 7 al articolului 5.

Art. 5. par. 7. — „Acțiunile penale introduse direct de partea civilă se vor taxa cu 40 lei”.

Acest text e în legătură cu câteva articole din procedura penală și legea judecătorilor de ocoale, pe care le reproducem.

Art. 1 pr. pen. „Verice infracțiune a legii penale dă naștere la o acțiune publică și poate produce și o acțiune privată”.

Art. 561 pr. pen. „Acțiunea cea publică se intentă sau în urma unei denunțări sau în urma unei plângeri, sau din proprie inițiativă a funcționarului competent a o intență. Denunțarea se numește încunoștiințarea făcută de către funcționarul însărcinat cu ministerul public, de un alt funcționar competent sau de oricare particular, despre vreo călcare a legii penale. Plângerea nu poate purcede decât dela persoana care, direct sau indirect, a suferit o vătămare în urma unei infracțiuni. Ea poate fi adresată sau la ministerul public sau la judecătorul de instrucțiune”.

Art. 6 pr. pen. „Cel ce aduce o plângere nu va putea avea calitate de parte litigantă în procesul născut din aceea plângere, decât dacă va declara formal că se constituie parte civilă, sau dacă în lipsă de asemenea declarație va fi făcut o cerere de daune interese.”

Art. 28 pr. pen. — „Orice autoritate constituită, orice funcționar sau ofițer public, care în exercițiul funcțiunilor sale, ar lua cunoștință, de vreo crimă sau delict, va fi dator de a informa îndată pe procurorul tribunalului, în a cărui circumscripție se va fi comis crima sau delictul, sau pe procurorul de pe lângă Tribunalul unde prevenitul s’ar putea afla, și de a transmite acestuia magistrat toate informările, procesele verbale și actele relative la actul incriminat”.

Art. 29 pr. pen. — „Oricine va fi avut ocaziune de a cunoaște prin sine însuși vreun atentat, fie în contra siguranței publice, fie în contra vieții sau proprietății cuiva, de asemenea va fi dator să informeze pe procurorul locului faptului, sau pe procurorul locului unde prevenitul se va putea afla”.

Art. 60. pr. pen. — „Oricine se va socoti vătămat prin vreo crimă sau delict, va putea aduce plângere și a se constitui parte civilă la judecătorul de instrucțiune sau al locului unde s’a petrecut faptul, sau al locului reședinței prevenitului, sau al locului unde acesta s’ar putea afla”.

Art. 61 al. 2. — „În materiile corecționale, partea cea vătămată va putea să se adreseze deadrept la Tribunal, în forma ce se va arăta mai jos”.

Art. 178. pr. pen. — „Tribunalul în materie corecțională va intra în cercetarea delictelor de competența sa, sau în urma trimiterii ce i se va fi făcut conform art. 131 și 158, sau prin deadreptul cerere din partea celui vătămat”, etc.

Art. 54 leg. jud. oc. — „Judecătorii de ocoale rurale exercită în ocoalele lor poliția judiciară cu concursul celorlalți ofițeri și auxiliari ai poliției judiciare. Pentru faptele supuse jurisdicțiunii lor, ei sunt însărcinați cu descoperirea și urmărirea lor”.

În scopul acesta, vor aduna probele, vor face toate cercetările, etc.

Rezultă din cercetarea textelor de mai sus, că orice infracțiune la legea penală dă naștere la două acțiuni distincte, care se judecă de aceeași judecător și cu aceeași procedură: acțiunea publică și acțiunea privată. Partea vătămată

tămată printr-o astfel de infracțiune poate pune în mișcare ambele acțiuni. Dar, pe când pentru acțiunea publică ea servește numai ca un agent de informație, pentru societatea, căreia îi aparține dreptul de a reprimă, când e vorba de cea de a doua, poate face uz sau nu de ea, după voință. Plângerea e în înțelesul legii actul prin care persoana vătămată se mărginește să aducă la cunoștința organelor judiciare, faptul vătămător. Ea antrenează necesarmente deschiderea acțiunii publice, în cazul când se găsește întemeiată; rămâne însă la facultatea părții să-i alăture sau nu o acțiune privată. Valorificarea pretențiilor civile nu e de esența plângerii, legea o spune expres: „Cel ce aduce o plângere, nu va avea calitatea de parte litigantă în procesul născut din acea plângere, decât dacă va declara formal că se constituie parte civilă.

Acțiunea publică aparține societății și se exercită prin organele ei. Acele organe pot fi sesizate de particulari pe care legea îi împarte în două categorii: unii care au fost vătămăți direct sau indirect prin infracțiune, alții care au numai cunoștință despre faptul vătămător, fără a fi atinși direct de el. Actul prin care cei din urmă aduc infracțiunea la cunoștința celor chemați să ia măsuri e menite să o reprime se numește denunț. Acelaș act când e săvârșit chiar de cel vătămat, ia numele de plângere.

Nu există deci nici o deosebire de natură între plângere și denunț din punct de vedere al acțiunii publice; și unul și celalt au de efect să pună în mișcare ministerul public. Particularul care face o plângere sau un denunț nu ia parte cu nimic la exercițiul acțiunii publice, care odată pusă în mișcare își urmează cursul independent de atitudinea lui. Cel ce face o plângere spre deosebire de denunțator, poate pretinde în acelaș timp prin aceeași cerere și înaintea acelorasi judecatori, și reparațiunea prejudiciului cauzat prin infracțiune. El intenționează în acest mod o acțiune civilă distinctă de cea penală, dar supusă aceleiași proceduri ca un avantaj în ce se recunoaște de lege. Cele două acțiuni își păstrează individualitatea și pot fi separate oricând cu respectul regulei „electa una via, non datur recursus ad alteram“. Această distincție o face și legiuitorul expres când spune: „Cel ce aduce o plângere nu va putea avea calitatea de parte litigantă, decât dacă va declara formal că se constituie parte civilă“. Legiuitorul supunând la timbru „acțiunile penale“ numai atunci când sunt introduse de partea civilă, presupune că la plângere a fost adăogată și o acțiune privată, fără care nu există parte civilă, fie chiar pentru un leu. Plângerea excluzând o constituire de parte civilă, nu e cuprinsă în formula paragr. 7 și ea atare nu e taxabilă.

Ceeace se taxează deci nu e acțiunea penală, ci aceea privată, care se grefează pe ea.

Art. 54 leg. jud. oc. oferă un argument în plus în favoarea tezei ce susținem. Judecătorul dela ocoalele mixte și rurale e și ofițer al poliției judiciare. El e dator, potrivit cu acel text să descopere și să urmărească faptele supuse jurisdicției lui. Denunțul e mijlocul cel mai simplu pentru a-i indica drumul în stare să-l conducă la descoperirea infracțiunii. El i se supune deci cercetării, făcând abstracție de orice dispoziție a legii timbrului, care de altfel nu pomenește nimic despre denunț. Nu s'ar putea ca judecătorul de ocol să se sesizeze printr'un denunț și să refuze să dea curs unei plângeri numai pentru că ea e făcută tocmai de către acela dintre membrii societății, care are mai mult interes ca infracțiunea să fie pedepsită.

E în firea lucrurilor ca legiuitorul să nu supună la taxe actele care cu cât sunt mai numeroase, cu atât ajută mai mult la păstrarea siguranței publice.

Fiscalismul nu poate atinge decât o tendință, egoistă, in-

dividualistă. Cel care vrea să aibă calitatea de parte litigantă în proces, să-i urmărească fazele, să aducă noi lumini judecății pentru a obține în sfârșit satisfacția de a vedea pedepsit pe cel care l-a vătămat, poate fi constrâns să plătească această satisfacție, taxele constituind și un mijloc pentru a-i pondera zelul corecționator pe care l'ar avea față de un neamic.

Când însă cineva aduce numai la cunoștința societății un fapt represibil și se retrage lăsând organele competente să procedeze cum dictează legea, ar fi inept ca pentru această faptă de solidarism social să plătească taxe. Se poate întâmpla însă ca partea vătămată să se constituie parte civilă, dar să refuze plata taxelor.

Art. 178 pr. pen. obligă Tribunalele corecționale de a intra în cercetarea delictelor de competența lor în urma cercetării făcute deadreptul de partea vătămată. Faptul că persoana care face cererea ar introduce odată cu ea și o acțiune privată în privința căreia nu se conformează legii timbrului, nu credem că ar îndritui instanța penală să se sustragă unei obligații impusă de lege. Ea e datoare în cuprinderea art. 178 pr. pen. să cerceteze delictele ce i-au fost aduse la cunoștință și în îndeplinirea acestei îndatoriri atitudinea părții vătămăte, trebuie să o lase indiferentă. Credem că soluția se poate întinde și la judecătoriile de ocol urbane, căci în lipsa unui text expres în legea lor organică, art. 178 pr. pen. le e și lor aplicabil.

Partea vătămată va putea reveni asupra refuzului de a plăti taxe în cursul judecării acțiunii penale și într'un asemenea caz nimic nu o poate împiedica să-și valorifice pretențiile înaintea instanței de reprimare, căci nouile dispoziții fiscale subordonând exercițiul acțiunii private, unor condițiuni de timbru, prin aceasta n'au putut deroga dela art. 64 pr. pen., creând în mod implicit o decădere.

Argumentarea de mai sus se întemeiază mai de grabă pe textele citate din procedura penală, decât pe intenția legiuitorului din 1932.

Paragraful 7 al art. 5 de până acum supunea la timbru „acțiunile penale introduse direct de partea civilă“ în caz când acțiunea se poate stinge prin împăcarea părților.

În noua redacțiune a textului nu se mai cuprinde partea lui ultimă, de unde rezultă că legiuitorul recent a înțeles să generalizeze regimul fiscal aplicabil acțiunilor prevăzute de art. 82 l. j. oc., suprimând restricția care rezultă din acel adaos.

Acel regim nu distingea după cum reclamantul se constituia parte civilă sau nu, ci vorbele „parte civilă“ erau luate în înțeles de parte vătămată, astfel că reclamantul era supus totdeauna la taxe când se adresa direct instanței represive. O asemenea interpretare a fost adoptată de instanțele noastre judiciare, fără prea mare pericol pentru siguranța publică, dat fiind lipsa de gravitate a faptelor la care se referea. Legea timbrului a fost un mijloc bine venit pentru a micșora numărul proceselor de bătăi și insulte care încăreau condicile penale.

Formula legiuitorului recent e mult prea largă însă, pentru a putea fi interpretată ca până acum.

Deosebirea de regim între acțiunile introduse direct și cele care vin spre judecare cu rechizitor n'are sens. Ministerul public e o instituție menită să ușureze instanțelor represive împlinirea misiunii lor, deducându-le spre judecată infracțiuni care altfel ar fi rămas necunoscute. Partea care se adresează direct instanței de judecată face un serviciu societății ajutând-o în atribuțiile ei de veghe și contribuind la o soluționare mai rapidă a proceselor. Nu se poate spune că în controlul pe care îl exercită ministerul public asupra plângerilor dând curs unora și clasând pe altele, s'ar găsi o stavilă pentru reclamațiunile neserioase.

și că taxele de timbru ar constitui tocmai o compensație a înlesnirii ce se aduce părții care scapă de acel control. Ministerul public e dator să dea curs oricărei plângeri, în care o persoană determinată ar reclama un fapt precis pedepsit de legea penală. El poate da curs și unui simplu denunț. Partea care se adresează direct instanței represive își ia răspunderea celor reclamate. Teama de o acțiune în calomnie o face să cugete mai mult înainte de a reclama decât cei 40 lei cu care trebuie să plătească timbrul de pe petiție. Oprind tribunalele represive de a judeca atunci când cererea prin care li s'ar aduce o infracțiune la cunoștință, n'ar fi timbrată, le-am constrâns să trimează dosarul Ministerului public cum le obligă art. 128 pr. pen. și să aștepte până li se retrimete cu rechizitor.

O asemenea interpretare a noului text ar îngreuna lucrările tribunalelor și ar constitui încă o piedică la realizarea scopului pedepsei care pentru a fi exemplară trebuie să urmeze cât mai curând infracțiunii.

Rolul Ministerului public se explică în sistemul de până acum. El consistă în aceea de a lăsa la o parte micile neînțelegeri oarecum violente, amenințările necaracterizate și alte fapte de importanță minimă, care n'ar mai fi trebuit să figureze pe condicile penale ale Tribunalului și așa destul de încărcate. Partea care voia cu orice preț să se judece, să nu se mai ducă la parchet și să aștepte până la darea rechizitorului, putea să plătească o taxă mică, pentru a nu se mai deplasa decât până la judecătoria. Societatea n'ar fi avut mult de pierdut dacă partea vătămată ar fi renunțat să mai reclame numai pentru a nu mai plăti taxe. A subordona însă folosirea înlesnirii acordate de lege, de a te adresa direct instanței represive, unor taxe de timbru chiar atunci când ai fi vătămat printr-o infracțiune gravă, înseamnă a exagera fiscalismul în detrimentul siguranței publice și al dreptului pe care îl are orice cetățean de a fi apărat în persoana și averea sa.

Textul legii nu conduce cu necesitate la o asemenea concluzie. Interpretarea lui în spiritul textelor conexe din procedura penală poate menține regimul aplicabil până acum. O tălmăcire literală asemeni poate sprijini punctul nostru de vedere, căci, dacă în prima parte a paragrafului în chestiune se vorbește de acțiunile penale, în a doua se adaugă: *introduse de partea civilă*, ceea ce presupune alăturarea unei acțiuni private la cea publică, presupunere care conduce la consecințele arătate mai sus.

Jurisprudența instanțelor chemate să aplice legea timbrului astfel cum a fost modificată, va arăta întrucât punctul de vedere desvoltat de noi, poate ajuta la rezolvarea greutăților de interpretare ce se pot ivi.

AL. LESVIODAX,
Jude-ajutor.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența dela 16 Februarie 1931

Președenția D-lui EM. MICLESCU, Președinte

Zoe Rioșianu și alții cu G. Netter

Decizia No. 210

Coproprietate. Locațiune consimțită de toți coproprietarii. Unul din ei poate cere, singur, rezilierea locațiunii. Nu este nevoie de consimțământul celorlalți coproprietari.

Prin consimțământul dat la încheierea unui contract de locațiune, raporturile dintre coproprietarii bunului închiriat, afară de convenție contrarie, nu sunt întru nimic modificate și ele rămân tot cele fixate de principiile legii și anume obligați pentru fiecare din

ei de a respecta folosirea în comun a bunului închiriat, fără a-i schimba natura destinațiunii.

Obligațiile pe cari, prin închiriere, le contractează coproprietarii față de chiriași, dau naștere la obligații corelative din partea lui și el este chemat să le respecte față de fiecare dintre coproprietari, sub sancțiunile prevăzute de lege și contract;

De aici urmează că, dacă chiriașul nu-și îndeplinește obligațiile sale față de unul din coproprietari, acesta independent dacă are, sau nu consimțământul celorlalți coproprietari, poate cere rezilierea locațiunii și prin aceasta el nu lezează drepturile celorlalți coproprietari și este pus la adăpostul relei credințe a chiriașului.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l Const. Al. Inca, și pe d-nii av. N. A. Papadat și Ulise Vasilescu în susținerea și combaterea motivelor de casare cum și pe d-l procuror N. Hariton, în concluziunile puse pentru admitere, și

Deliberând :

Asupra recursului de față;

Având în vedere deciziunea atacată din care rezultă că, recurenții de astăzi, împreună cu intimații Eliza și Toma Djuvara, dar fără recurenta Zoe Gh. Porumbaru, toți în calitate de moștenitori ai def. Gh. Porumbaru, au cerut Trib. Ilfov să declare nul contractul încheiat, prin bună învoială, între Victor Eustațiu, fostul sechestru judiciar al succesiunii și comostenitorul Ion Mareș, pentru arendarea moșiei Florești, din jud. Ilfov, rămasă dela numitul defunct;

Că, Tribunalul a admis această acțiune însă Curtea de Apel, prin decizia dedusă astăzi în recurs, a admis apelul contra hotărârii primei instanțe, introdus de către arendașul Ion Mareș și continuat apoi de legatarul său universal, intimatul de astăzi Gh. Netter și-a respins, ca neregulat introdusă, acțiunea în anulare;

Având în vedere că, pentru a decide astfel Curtea de fond constată în fapt și motivează că, acțiunea dela I-a instanță nu a fost semnată de unul dintre coproprietari, recurenta de astăzi Zoe Gh. Porumbaru, care are în moșia Florești un drept indiviz necontestat de 10% că, în instanța de anulare a unui contract de arendă, trebuie să figureze toate părțile cari au luat parte la încheierea lui, întrucât nu se poate concepe că, un act să fie anulat pentru unele din părțile contractante și să rămână valabil pentru celelalte, deși situația juridică a tuturor este identică; că deși comostenitoarea Zoe Gh. Porumbaru a făcut cerere de intervenție în apel, această împrejurare — zice Curtea — nu poate avea nici o înrăurire asupra neregularității inițiale a acțiunii, de oarece conf. art. 248 pr. c. și 31 legea accelerării, intervenția pentru apărarea drepturilor proprii, nu se poate face de cât la prima instanță, iar declarația recurente Zoe Gh. Porumbaru că, își însușește acțiunea celorlalți comostenitori, nu poate schimba întru nimic neregularitatea acțiunii, căci intervenția accesorie nu poate de cât să sprijine acțiunea principală astfel cum a fost făcută, iar nu să o modifice, sau să o completeze.

Având în vedere că, în contra deciziunii Curții de fond recurenții au formulat două motive de casare, asupra cărora, la debaterile ce au avut loc la 27 Octombrie, 1930, neîntrunindu-se numărul de voturi cerut de lege, Curtea a trimis judecarea lor completului de divergență de astăzi.

Asupra motivului I de casare :

„1. Exces de putere nemotivare, omisiune esențială, eroare grosieră de fapt și eroare gravă de drept. Violarea principiului că un singur coproprietar indiviz are exercitiul oricărei acțiuni, pentru întregul bun indiviz, cât și a principiului că, coproprietorul indiviz poate ataca actele făcute în fraudă lui și a legii de sechestrul judiciar de convență cu unul din coproprietarii indivizi. Violarea art. 248 c. proc. civ. și art. 31 din legea accelerării judecăților privitor la efectele juridice ale intervenției făcute de un coproprietar.

„Curtea de Apel comite mai întâi un învedereat exces de putere și o omisiune esențială, pentru că noi am invocat că suntem coproprietari în indiviziune asupra moșiei Florești și Curtea se mărginește să constate că acțiunea a fost semnată numai de intimatii mai sus menționați, adică de Aristița Perotz Grigore, Alexandrina, Zoe, Anași Maior A. Riosianu și Elena Cantemir, și că n'a fost semnată și de Zoe Porumbaru. Ori, Curtea omite mai întâi să spună că acțiunea a fost semnată și de sora noastră Elisa Djuvara, și apoi, asupra mijlocului nostru că suntem cu toții coproprietari în indiviziune. Curtea nu zice nici un cuvânt și pornind dela aceste premise greșite, ajunge la concluziunea că într-o instanță de anulare a unui contract, trebuie să figureze toate părțile cari au figurat la facerea contractului, întrucât cum zice Curtea de Apel, nu se poate concepe cum un act să fie eventual anulat nu mai față de unele părți contractante și să rămână în vigoare față de altele deși situațiunea juridică a tuturor părților era identică”. Ori, Curtea judecând astfel, omite tocmai partea esențială invocată de noi, adică situațiunea juridică a părților în acest proces și anume: a) că noi eram în indiviziune și tocmai dat fiind această stare de indiviziune, conform principiilor de drept, conform cu doctrina și jurisprudența, fiecare coproprietar indiviz are exercitiul drepturilor și acțiunilor pentru întregul imobil, chiar fără cunoștința și asentimentul celorlalți coproprietari indivizi, pentru că dacă s'ar admite soluțiunea dată de Curtea de fond, am ajunge la un rezultat inadmisibil și anume că, un coproprietar indiviz lezat, prin convență și fraudă celorlalți cu cel de al treilea ar fi pus în imposibilitate de a-și exercita drepturile și acțiunile în materie de fraudă, cum este în speță.

Dar afară de aceasta, Curtea când afirmă că „nu se poate concepe cum un act să fie eventual anulat numai față de unele părți contractante și să rămână în vigoare față de altele deși situațiunea juridică a tuturor părților era identică”, face o eroare grosieră de fapt și comite o gravă eroare de drept pentru că, chiar dacă această afirmare ar putea avea temei juridic, când contractul ar fi fost semnat personal de mai multe părți fiecare cu drepturile lor deosebite și divizate în speță Curtea se înșală, pentru că contractul de arendă, a cărui nulitate o cerem nu era semnat personal de părți, ci de un sechestrul judiciar, adică de un mandatar impus de justiție și prin acțiunea noastră noi tocmai ne plângem de actul ilegal, fraudă de lege, comis de acest mandatar în dauna drepturilor noastre și făcut în favoarea unuia din comostenitorii noștri acțiune, care în drept este admisibilă și regulat făcută chiar numai de partea din coproprietarii indivizi, pentru că dacă li s'ar împiedica exercitiul unei atari acțiuni, s'ar consfinți fraudă și convență, fără ca partea dăunată coproprietarul indiviz să aibă posibilitatea a se plânge justiției.

Afară de aceasta, Curtea comite un alt exces de putere, când deși recunoaște și este necontestat că eu Zoe Porumbaru făcusem intervențiune înaintea instanței de apel, asociindu-mă cu ceilalți coproprietari prin intervențiunea făcută pentru apărarea drepturilor lor, nu discută în drept, efectul acestei intervenții ale mele și din contră din contextul deciziunii atacate prin prezentul recurs, reese că Curtea nu ține socoteală că eu cu Zoe Porumbaru achiesam la acțiunea coproprietarilor mei, așa că judecând astfel, comite și o omi-

siune esențială, căci nu discută efectele intervenției mele în apel.”

Având în vedere că, prin partea I-a a motivului de casare recurenței invoacă: exces de putere, nemotivare, omisiune esențială, eroare grosieră de fapt și drept, violarea principiului că, un singur coproprietar indiviz are exercitiul oricărei acțiuni pentru întregul bun indiviz, cât și a principiului că, coproprietarul indiviz poate ataca actele făcute în fraudă lui și a legii de sechestrul judiciar, de convență cu unul dintre coproprietarii indivizi;

Că, prin partea II-a a motivului se invoacă violarea art. 248 pr. c. și a art. 31 legea accelerării, privitoare la efectele juridice ale intervenției făcute de coproprietara Zoe Gh. Porumbaru în apel;

Considerând că, prin consimțământul dat la încheierea unui contract de locațiune, raporturile dintre coproprietarii bunului închiriat, afară de convenție contrarie prevăzută în act, nu sunt întru nimic modificate, ci rămân cele fixate de principiile generale ale legii și anume obligațiunea pentru fiecare din ei de a respecta folosirea în comun a bunului indiviz, fără a-i schimba natura destinațiunii;

Că obligațiunile pe cari coproprietarii le contractează față de chiriaș, în urma încheierii contractului de locațiune și cari derivă atât din prevederile legii cât și din clauzele contractului, dau naștere la obligațiuni corelative din partea chiriașului și el chemat să le respecte față de fiecare dintre coproprietari, sub sancțiunile prevăzute de lege și contract;

Considerând că, exercitarea față de chiriaș, a prerogativelor decurgând pentru unul sau parte din coproprietari din dreptul lor de coproprietate, nu privește raporturile dintre coproprietari, fixate conform legii la obligațiunile reciproce arătate și ca atare o acțiune în nume personal a coproprietarului pentru plata chiriei, sau rezilierea contractului, este independentă de consimțământul celorlalți coindivizari și nu poate depinde de voința sau situația lor juridică; că, dar, un coproprietar care a participat personal sau prin mandatarii săi legali, sau convenționali, la încheierea unui contract de locațiune, poate cere singur și în contra voinței celorlalți coproprietari, plata chiriei aferente cotei sale părți de proprietate, sau, dacă este cazul, chiar rezoluțiunea contractului, când chiriașul nu-și execută față de dânsul obligațiunile fixate de lege, sau contract, iar ceilalți coindivizari nu pot cere menținerea contractului, de oarece chiriașul nu-și poate vedea contractul său menținut de cât îndeplinindu-și obligațiunile față de toți coproprietarii;

Că nu se poate susține că, prin aceasta coproprietarul care lucrează singur lezează drepturile celorlalți comuniști, de oarece vătămarea, ce le-o aduce, pe lângă că, nu poate fi decât numai aparentă, apoi ea nu rezultă din raporturile dintre coproprietari, ci din caracterul de indivizibilitate al coproprietății, iar perfectă egalitate a drepturilor rezultând pentru fiecare dintre coproprietari, din titlul lor nu ar putea altfel să fie respectată, căci ori și când chiriașul singur, sau de convență cu unii dintre coproprietari, ar putea obliga pe ceilalți să recurgă la calea executării și numai la ea, pentru valorificarea drepturilor lor derivând din contractul de închiriere, ridicându-le dreptul de a cere rezoluția contractului, chiar când legea, sau convenția lor o permite;

Că, astfel fiind urmează că, numai prin exces de putere și violarea principiilor prevăzute în prima

parte a motivului I de casare, Curtea de fond a putut respinge, pe o considerațiune principală greșită, acțiunea reclamanților de la prima instanță ca neregulat introdusă, astfel că, recursul devenind fondat, se admite fiind inutil a se mai examina partea II-a a acestui motiv relativă la efectele juridice ale intervenției făcute de coproprietara Zoe Gh. Porumbu și motivul II de casare, care pune în discuție fondul procesului, asupra căruia Curtea de Apel nici nu s'a pronunțat.

Pentru aceste motive, Curtea, admite recursul și casează cu trimitere, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. III-a

Audiența de la 17 Iunie 1931

Președenția D-lui O. BĂLEANU Consilier

Onica Tănase cu Ministerul de Interne

Decizia No. 1043

Stat. Chemare în justiție prin Ministerul respectiv. Valabilitate. Art. 10 legea pentru organizarea ministerelor.

Gardian public. Angajament semnat. Stabilitate pe temeiul angajamentului. Expirare. Menținere în serviciu fără angajament. Pierderea stabilității. Art. 112 legea pentru organizarea poliției generale a statului.

Conform art. 10 legea pentru organizarea Ministerelor, Ministerele reprezentând interesele generale ale Statului și ele putând sta în justiție în numele Statului și pentru Stat — urmează că, o acțiune intentată direct contra unui Minister, fără a se arăta că el este citat ca mandatar al Statului și că procesul este îndreptat contra Statului, — este bine introdusă.

2) Gardianul public, care a semnat angajamentul pe trei ani, are asigurată, conform art. 112 legea pentru organizarea poliției generale a Statului, stabilitatea pe acești trei ani și nu poate fi îndepărtat decât în condițiunile legii.

Odată angajamentul expirat, gardianul își pierde această calitate, deci și drepturile inerente funcțiunii și nu le poate redobândi, în cazul când e menținut în funcțiune decât pe baza unui angajament, iar nu a unui acord tacit, care să-i mențină garanțiile din art. 112 citat.

Curtea,

Ascultând cetirea raportului făcut în cauză de d-l consilier V Erbiceanu, pe d-l av. D. Constantinea-nu în desvoltarea motivelor de casare, pe d-l av. V. Roman în combaterea lor și

Deliberând,

Având în vedere că din deciziunea atacată cu recurs și actele dela dosar, se constată, că intimatul Oniga Tănase, fost sergent de oraș (gardian public) fiind îndepărtat prin deciziunea no. 183 din 1930 a Chesturii poliției din Cluj, din această funcție, a atacat măsura autorității cu acțiune în contencios, care, prin deciziunea supusă recursului, a fost admisă de Curtea de Apel Cluj, autoritatea fiind invitată să reintegreze pe intimat în postul avut.

Având în vedere că prin motivul I de casare Ministerul recurent se plânge de violarea art. 1 și 10 alin. 2 din legea pentru modificarea legii din 19 Mai 1925, privitoare la unificarea unor dispoziții de procedură; violarea și greșita interpretare a art. 10 din legea pentru organizarea Ministerelor din 2 August 1929, susținând ca și în fața Curtii de apel, că Ministerul de interne, neavând personalitatea morală nu poate fi chemat în justiție personal, ci numai ca mandatar al Statului, astfel că intimatul, prin acțiunea în contencios trebuia să specifice, că Ministerul de interne este chemat în judecată ca mandatar al Statului.

Considerând că pentru a respinge cestiunea, care formează obiectul acestui motiv de recurs, Curtea de Apel argumentează că Ministerele pot sta în justiție în numele Statului și pentru Stat, însăși legea pentru organizarea Ministerului, arătând calitatea în care Ministerele pot sta în justiție fără a mai fi nevoie ca și prin acțiune să se spună;

Având în vedere că din art. 10 din legea pentru organizarea Ministerelor, rezultând în adevăr, că Ministerele reprezintă interesele generale ale Statului și că ele pot sta în justiție în numele Statului și pentru Stat, nu e nimic de obiectat contra argumentății Curtii de Apel că nu mai era nevoie ca, în acțiune intimatul să arate calitatea de mandatar al Statului, odată ce însăși legea îi stabilește și îi conferă această calitate;

Că așa fiind, motivul I este neîntemeiat;

Având în vedere că pentru a admite acțiunea în contencios, Curtea de apel constată că intimatul a dobândit funcția avută, în baza unui angajament pe trei ani, care, deși la data îndepărtării sale, era expirat, intimatul a fost menținut în funcțiune; că intimatul a fost revocat în baza raportului unui gardian public fără să fi fost ascultat asupra invinuirilor aduse și în fine mai constată că intimatul în momentul îndepărtării nu se bucura de stabilitate.

Că față de aceste stabiliri, Curtea de apel, argumentează, că intimatul fiind menținut în serviciu și după expirarea angajamentului, angajamentul s'a prelungit în mod tacit în condițiunile art. 112 din legea pentru organizarea poliției generale a Statului și ca atare nu putea fi îndepărtat din funcțiune, decât cu respectarea formalităților prevăzute de lege.

Având în vedere că prin motivele II și III de casare bazate pe exces de putere, violarea și greșita interpretare a art. 8 alin. 1 din legea contenciosului și art. 112 din legea pentru organizarea poliției generale a Statului, Ministerul susține că instanța de fond stabilind, că intimatul nu era functionar stabil, trebuia să respingă acțiunea în contencios, faptele cari au servit îndepărtării sale fiind intervenite ulterior expirării angajamentului de trei ani;

Considerând că art. 112 din legea pentru organizarea poliției generale a Statului, stabilind modul de recrutare a gardianilor publici, prevede că aceștia, la intrarea în corp vor semna un angajament de trei ani în care timp nu vor putea fi îndepărtați din serviciu, decât în condițiunile anume prevăzute în acest text, iar în alin. ultim mai prevede, că asemenea angajamente se pot reînoui în aceleași condițiuni.

Considerând că acest text vorbind despre reînouirea angajamentului, presupune în mod virtual și condițiunea respectării formalităților prescrise pentru recrutare, adică semnarea din nou a angajamentului

din partea gardianului, însă nici acest text, nici altul din lege, nu vorbește despre reînnoirea angajamentului, în mod tacit, ceea ce nu poate avea aplicațiune cu privire la contractele administrative, în a căror categorie intră și angajamentul semnat de gardienii publici ;

Considerând de altă parte, că este în afară de orice discuție, că angajamentul semnat, îi conferă gardianului pe timpul duratei celor trei ani, toate drepturile stabilite de art. 112 citat, deci și acela al stabilității în funcțiune din care nu poate fi îndepărtat decât în condițiunile legii, odată însă expirat, gardianul își pierde această calitate și prin urmare și drepturile inerente funcțiunii ;

Că în asemenea condițiuni și întrucât în speță este constant, că la data interpretării intimatului, angajamentul acestuia era expirat, iar pe de altă parte nefăcând dovada reînnoirii acestuia în condițiunile art. 112 citat, motivele II și III de casare sunt întemeiate și recursul urmează a fi admis, casându-se deciziunea Curții de Apel ;

In fond ;

Considerând, că întrucât intimatul, cum s'a arătat mai sus, în momentul îndepărtării din funcțiunea de gardian public, nu se bucură de stabilitate, autoritatea era în drept să îndepărteze din funcțiune, fără respectarea vreunei formalități, iar contra actului îndepărtării, nu se poate plânge pe calea contenciosului, acest drept fiind conferit, cum rezultă din art. 4 și 8 din legea contenciosului, numai funcționarilor stabili legal numiți ;

Că așa fiind, acțiunea în contencios urmează a fi respinsă.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul făcut de Ministerul de interne. Casează deciziunea Curții de apel Cluj și în fond, respinge acțiunea în contencios.

TRIBUNALUL ILFOV S. III CIV. COR.

Audiența din 3 Martie 1932

Președinte d-l HARITON UDREA, Judecător

Alfred Einhorn Ș. A. cu Ministerul de Finanțe
Jurnal No.

Autoritatea de lucru judecat din civil asupra penalului. Când există? Legea vămilor. Judecata din fiscal nu are autoritate asupra penalului. Art. 222 legea vămilor.

Hotărârea din civil nu are autoritate de lucru judecat în penal, — între aceste judecăți nefiind nici același cauză, nici același obiect, nici persoane, și pe lângă această în penal urmărindu-se interesul societății, el nu poate să fie lăsat să depindă de voința părților. O excepție dela acest principiu există la chestiunile prejudiciale. La chestiunile prealabile nu există o abatere dela acest principiu. Legea vămilor în caz de contrabandă arată că acest fapt dă naștere la două acțiuni, una publică și alta civilă, care sunt independente una de alta. În această lege nefiind nicio dispoziție, care să arate că ceea ce s'a judecat în fiscal are influență asupra penalului, judecata din fiscal nu are autoritate de lucru judecat în penal.

Tribunalul,

Asupra excepțiunei autorității lucrului judecat, ridicată de inculpații Gheorghe Cristea, Alfred Einhorn, Samuel Einhorn, Maurice Kovier și Albert Massier ;

Având în vedere că inculpații au susținut, că Tribunalul Ilfov Secția III c. c., prin sentința No. 1388 din 2 Decembrie 1931, judecând apelul făcut de inculpații de față, contra procesului verbal de contrabandă vamala dressat de vama București-Obor, și aprobat de Ministerul de Finanțe prin decizia No. 27559/931, le-a admis apelul făcut de aceștia și în consecință a anulat procesul verbal de contrabandă încheiat ; că prin această judecată, nu se mai poate veni cu o nouă judecare a aceluiaș fapt, pe cale penală, opunându-se la aceasta autoritatea lucrului judecat ; că autoritatea lucrului judecat, inculpații au susținut că rezultă atât din principiile dreptului comun, cât și din dispozițiile legii vamale ; că existând deci autoritatea lucrului judecat, inculpații au cerut admiterea excepțiunei ridicate.

Având în vedere și concluziile d-lui Procuror Benedict Stănescu în combaterea excepțiunei ridicate.

Având în vedere că față de cele discutate de părți, atât oral cât și în concluziile scrise depuse, urmează să examinăm chestiunile discutate ;

Considerând că este de principiu că judecata în civil, nu constituie autoritate de lucru judecat în penal, că judecata în civil, are un alt obiect, o altă cauză și alte persoane sunt la ea, decât la judecata în penal ; că obiectul acțiunii civile sunt daunele, pe când judecata în penal urmărește pedeapsa ; că și faptul, ce constituie cauza juridică, în civil este privit din punctul de vedere al prejudiciului, ce-l creează părții, pe când în penal este privit din punctul de vedere al înfrângerii legii penale ; că în ceea ce privește persoanele în civil ia parte Procurorul la judecare, sau atunci când ia parte, este parte alăturată, lucru deosebit de penal, unde acesta este parte principală ;

Considerând că pe lângă aceste argumente, mai este și o altă rațiune, pentru care judecata în civil nu are autoritate de lucru judecat asupra penalului ; că într-adevăr judecarea în penal urmărește interesul societății ; că acest interes nu poate să fie influențat de o judecată, care poate să depindă de voința părților, că părțile pot să ajungă la concluziuni, sau să depună destulă diligență, în judecarea din civil ; că interesul social ar fi stins, dacă o asemenea judecată în civil ar avea autoritate de lucru judecat în penal ; că pentru a nu se întâmpla acest rezultat, s'a ajuns la principiul, că civilul nu are autoritate de lucru judecat asupra penalului ;

Considerând că dela acest principiu, că civilul nu are autoritate de lucru judecat în penal, se abat chestiunile prejudiciale de acțiune sau judecată ; că pentru aceste chestiuni, legea arată că vor fi cercetate de instanța civilă, înainte de a veni cu ele în penal ; — că deși rațiunea acestor chestiuni, se găsea în deosebirea din vechiul drept francez între judecătorul civil și cel penal, când judecătorul civil nu putea să cerceteze o afacere penală, totuși aceste chestiuni au rămas în codul procedural francez și au trecut și în codul nostru, deși o deosebire între judecătorul penal și cel civil nu mai există nici la francezi nici la noi.

Considerând că pentru chestiunile prealabile sunt autori care susțin că judecățile civile, constitutive de stat, au autoritate de lucru judecat în penal ; că după alți autori, trebuie făcută distincție, după cum hotărârea civilă a fost dată înainte de deschiderea acțiunii

nei publice, sau după deschiderea acțiunii publice; că hotărârea civilă constitutivă de drept, sau care face să înceteze dreptul, are autoritate de lucru judecat, când este dată înainte de deschiderea acțiunii publice, pe când în cazul când hotărârea este dată după deschiderea acțiunii publice, nu mai are autoritate de lucru judecat; că într-o altă doctrină, distincția trebuie făcută, văzându-se interesul pe care îl ocrotește legea, care pedepsește infracțiunea, ce are la baza ei un raport de drept; dacă în principal legea ocrotește un interes public, în cazul acesta judecata din civil nu are autoritate în penal; dacă însă în principal ocrotirea se îndreaptă către interesele private, în situația aceasta judecata în civil are autoritate în penal.

Considerând că distincțiunile acestea, sprijinite pe puternice argumente de rațiune, nu pot să aducă o abatere dela regula „că civilul nu are autoritate de lucru judecat asupra penalului; că această abatere se petrece numai când legea o arată; că ceea ce spune art. 8 procedura penală că acțiunea civilă din fața instanțelor civile este suspendată prin angajarea unei instanțe penale, afară de cazul când legea spune expres altfel, este adevărat și pentru autoritatea lucrului judecat din civil asupra penalului, trebuind ca legea să spună aceasta; că în lipsa unei dispozițiuni legale, o chestiune prealabilă judecată în civil nu are autoritate de lucru judecat în penal și, ea se cercețează din nou de instanța penală, care fiind instanța de judecată a acțiunii, este și instanța excepțiunei;

Considerând că legea vămilor, în cazul contrabandei arată, că acest fapt dă naștere la două acțiuni, una ce urmărește interesele fiscalului, iar cealaltă este acțiunea publică; că acțiunea fiscală urmărește amenda fiscală, pe care o aplică direcția vămilor, când aprobă procesul verbal de contrabandă, iar calea de atac contra acestui proces verbal aprobat este apelul la Tribunal, pe când acțiunea publică — urmărește pedeapsa fraudatorului și ea se poartă în fața Tribunalului corecțional;

Considerând că după art. 222 din legea vămilor, acțiunea publică privitoare la un fapt pedepsit cu închisoare, este cu totul independentă de urmărirea pentru amenzile fiscale, ce se bazează pe același fapt; că acțiunea publică se exercită de Ministerul public, după regulile procedurii penale, fără nici un amestec al administrațiunii vămilor; că același articol mai arată, pentru ca fiscul să-și realizeze cât mai repede dreptul său, că instanțele nu pot să întrunească acțiunea represivă cu acțiunea civilă, sub cuvânt de conexitate.

Considerând că din cauza independenței dintre cele două acțiuni, o tranzacție a fiscalului privește numai acțiunea fiscală, și ea nu are nici o repercursiune asupra acțiunii publice; că rezultă acest lucru atât din principiile procedurii penale, după care se exercită acțiunea publică și în vamal, cât și din dispozițiile art. 222 din legea vămilor, care spune că acțiunea publică se exercită fără nici un amestec al administrației vămilor; că tot din cauza independenței celor două acțiuni, art. 218 din legea vămilor arată că anularea procesului verbal, fie făcută de direcția vămilor, fie hotărâtă de Tribunal, atrage după sine numai scutirea faptuitorilor de amenzi;

Considerând că independența aceasta a acțiunii publice de acțiunea fiscală, este rezultată a principiului că civilul nu are influența asupra penalului; că s'a susținut însă de inculpați, că prin faptul că și acțiunea fiscală este independentă de cea publică, prin aceasta legiuitorul a voit ca ea să aibă influență asupra penalului; că într-adevăr dacă principiul este că

penalul ține în loc civilul, când este o acțiune publică deschisă, aceasta s'a făcut fiindcă penalul are influență asupra civilului și că civilul neavând influență asupra penalului, el nu trebuie judecat când există o acțiune publică deschisă; că însă când legea nu a mai suspendat civilul, ci a lăsat să fie judecat, cu toate că era o acțiune publică deschisă, în cazurile acestea legea a înțeles ca civilul să aibă autoritate de lucru judecat asupra penalului.

Considerând că derogarea din legea vămilor la principiul că penalul ține în loc civilul, nu s'a făcut, pentru că legea a voit ca ceea ce se judecă în fiscal să aibă influență asupra penalului; că legiuitorul vamal a fost preocupat de încasarea cât mai repede a amenzii, neinteresându-l nici faptul dacă făptuitorul a lucrat cu rea credință sau nu; că pentru a ajunge la acest rezultat al încasării mai repede al amenzilor, forța probantă a procesului verbal în fiscal este mai mare decât în penal, fiindcă procesul verbal aprobat de autoritatea vamală face probă până la înscrisul în fals; că apelul care se face contra procesului verbal aprobat se judecă mai repede; că în fine o eroare sau lipsa de intenție frauduloasă în fiscal, nu apără pe făptuitor de amendă; că toate aceste caractere din fiscal nu se întâlnesc în instanța penală; într-adevăr în această instanță probatoriile inculpatului i se pun pe larg la dispoziție; că din cauza aceasta instanța poate să aibă o durată mai mare; că în ceea ce privește penalitatea, ea se aplică inculpatului numai când se stabilește la aceasta o intenție delictuoasă; că se stabilește deci, că prin dispoziția din legea vămilor, că fiscalul se judecă deosebit de penal, nu s'a urmărit o influențare a penalului de judecata fiscală, ci s'a căutat prin această măsură ca fiscul să-și realizeze cât mai repede drepturile sale;

Considerând că s'a mai susținut de inculpat că pedeapsa închisorii, care se dă în cazul contrabandelor, este o pedeapsă accesorie; că rezultă aceasta din dispoziția art. 196 legea vămilor, care spune că în cazul contrabandelor prevăzute de acest articol, fraudatorii se vor trimite înaintea Tribunalului, spre a fi condamnați și la pedeapsa închisorii; că de altminteră și amenda care se dă în fiscal, are un caracter tot de penalitate; că închisoarea fiind un accesoriu al acestei penalități, ceea ce se judecă în fiscal, are autoritate de lucru judecat în penal.

Că pe lângă aceasta, inculpații au mai susținut, că și în fiscal ca în penal, se urmărește un singur interes, care este interesul Statului; că de aceea ce se judecă în fiscal nu poate să rămână fără influență în penal;

Considerând că dacă art. 196 din legea vămilor întruie formula „condamnarea și la pedeapsa închisorii pentru contrabandele prevăzute de acest articol, aceasta o face, pentru ca vorbindu-se într'un articol, ce se găsește anterior art. 196 din legea vămilor, despre amendă ce se dă pentru contrabandă, era natural ca fiind vorba de o nouă sancționare prevăzută de art. 196 legea vămilor să spună că Tribunalele ordinare vor aplica și pedeapsa închisorii; că prin aceasta nu înseamnă că aceste pedepse sunt numai accesorii, urmând ca soarta lor să depindă de ce se face în instanța fiscală, fiindcă acțiunea publică ce urmărește aceste pedepse, are după cum s'a văzut un caracter independent de cea fiscală și ea exercitându-se după normele procedurii penale, aceste norme nu-i rezervă acțiunii publice un rol de accesoriu;

Că dasemenea și susținerea, că amenda ce se dă în fiscal, este tot o pedeapsă asemănătoare cu cea din penal, și din această asemănare trebuie ajuns la conse-

sînța că ceea ce se judecă în fiscal, trebuie să aibă influență în instanța penală, nu poate să fie ținută în seamă, fiindcă legea însăși arată că în această materie sunt două interese deosebite, corespunzându-le două acțiuni, una publică și alta fiscală; că pentru interesele sale Statul apare numai în acțiunea fiscală apărându-și drepturile sale bănești; că acțiunea publică se exercită, fără ca fiscul să mai poată să aibă vre-un amestec; că de aceea nici susținerea făcută de inculpați că este un singur interes în ambele acțiuni, pentru a se ajunge la concluzia, că ceea ce se judecă în fiscal are influență asupra penalului, nu poate să stea în picioare.

Având în vedere că din cele expuse, se stabilește că o judecată în fiscal, făcută în conformitate cu legea vâmlor, nu poate să aibă autoritate de lucru judecat în penal; că stabilindu-se aceasta, excepția ridicată de inculpați, că instanța de față nu mai poate să judece delictul de contrabandă imputat inculpaților, pentru rațiunea că acest Tribunal, printr-o sentință rămasă definitivă a anulat procesul verbal de contrabandă dresat de agenții vamali contra inculpaților, opunându-se deci la această judecare autoritatea lucrului judecat, se găsește neîntemeiată, pentru rațiunile expuse și în consecință ea se respinge.

Pntru aceste motive, redactate de d. Judecător Hariton Udrea și

În unire cu concluziile d-lui Procuror,

Dispune:

Respinge excepția autorității lucrului judecat, ridicată de inculpații G. Cristea, Alfred Einhorn, Samuei Elhorn, Mauriciu Kovler și Alfred Masler.

Amână pricina la 15 Aprilie 1932, pentru judecare, pentru când inculpații se vor cita, iar contra martorilor se mențin mandatele de aducere.

A apărut în Editura „Curierul Judiciar“.

LEGEA CONVERSIUNII ADNOTATĂ ȘI COMENTATĂ, cu expunerea de motive, rapoartele dela Cameră și Senat, Avizul Consiliului Legislativ, debaterii parlamentare și comentarii de D-nii: *Sebastian Radovici*, Vice-Președintele Camerii Deputaților, avocat, *E. Cristoforeanu*, Dr. în drept avocat și *Petre Mănescu*, avocat și deputat. Broșura conține 300 pag. Prețul 140 lei.

A apărut:

LEGEA PT. CURTEA DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE din Martie 1932, cu toate modificările introduse la zi. Însoțite de Expunerea de Motive, a Ministerului de Justiție Avizul Consiliului Legislativ și Rapoartele dela Cameră și Senat. Prețul 45 lei.

A apărut în editura „Curierul Judiciar“:

LEGEA CHIRIILOR din Aprilie 1932, cu articolele menținute în vigoare din Legea Chiriilor 1927-1930 și din Legea Micului Parchet din 1913. Însoțită de Expunerea de Motive a Ministerului de Justiție *Valeriu Pop*, Avizul Consiliului Legislativ și Rapoartele dela Cameră și Senat. Prețul lei 25.

A apărut:

Fascicula 2 Tomul I (pag. 449 ad finem) din FONTES JURIS GENTIUM cuprinzând deciziunile Curții supreme germane în materie de drept internațional public, 1879—1929, editura Carl Heymanns Berlin. Prețul 31 mărci. Se poate comanda la „Curierul Judiciar“.

A apărut:

Tomul II din FONTES JURIS GENTIUM cuprinzând Repertoriul deciziunilor Curții permanente de arbitraj, 1092—1928, editura Carl Heymanns Berlin. Prețul 21 mărci. Se poate comanda la „Curierul Judiciar“.

A apărut:

LEGALITATE ȘI DREPTATE, CUNOAȘTEREA DREPTULUI, SIGURANȚA DREPTULUI, conferințe ținute la Radio de D-l *Andrei Rădulescu*, consilier la Curtea de Casație. Prețul 40 lei. De vânzare la „Curierul Judiciar“.

A apărut:

CODUL LEGILOR PENALE ROMANE ADNOTATE de D-l *Mihail I. Papadopolu* Judecător de instrucție Trib. Ilfov cuprinzând toate legile și regulamentele cu caracter penal în extenso, toate dispozițiunile penale din celelalte legi, precum și toate convențiile de extradare. cu jurisprudența la zi și trimeteri la doctrină. Prețul 450 lei. De vânzare la „Curierul Judiciar“.

A apărut în Edit. „Curierul Judiciar“:

Interesantul stutiu de drept român și comparat intitulat INZESTRĂRILE PĂRINTEȘTI, OBLIGAȚIUNI NATURALE datorit distinsului nostru colaborator D-l *George P. Docan*, Consilier la curtea de apel din București. În depozit la toate librăriile Lei 50.

A apărut în Edit. „Curierul Judiciar“:

CARIERA DE AVOCAT *Indrumări* de *George P. Nemetescu*, Dr. în drept, avocat, însoțită de o Prefață aprecieatoare a operei de d-l C. L. Naumescu, președintele Uniunii avocaților. Prețul 80 lei.

A apărut:

CENTENARAL REGULAMENTULUI ORGANIC AL ȚĂRII ROMANEȘTI, 1 Iulie 1831—1 Iulie 1931. Conferință ținută la Radio 1 Iulie 1931 de D-l *Andrei Rădulescu*, Consilier la Înalta Curte de Casație și Justiție Membru al Academiei Române. Prețul lei 25.

Rugăm pe d-nii abonați din provincie a nu aștepta alte invitațiuni, cari sunt costisitoare, sau sosirea în localitate a încasatorilor, și a binevoi să trimită achitarea abonamentului prin mandat poștal, direct la Administrația „CURIERUL JUDICIAR“, București, Artei 5, notând pe cotorul mandatului, pentru abonamentului datorat partidei No...